

KAKTUS

og andre **SUKKULENTER**

Nr. 1

Februar 2019

Årgang 54

“Kaktus og andre sukkulenter” udkommer 3 gange årligt i februar, juni og oktober måned, som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Ellen Christensen, Løvsangervej 9, DK-5700 Svendborg, tlf. 2625 6840

E-mail: emko@christensen.mail.dk

Tryk: LaserTryk.dk A/S P. O. Pedersens Vej 9, DK-8200 Århus N

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december.

Årskontingent: Digitalt medlem DKK 75,-. Traditionel incl. papirblad DKK 200,-.

Vedr. indbetaling, se nederst på denne side. Alle henvendelser vedrørende medlemskab bedes rettet til sekretæren. About information and membership apply to our secretary.

Terminer for indlevering af artikler og annoncer:

Termine für Anzeigen: Deadlines for advertising:

1. januar, 1. maj, 1. september.

På Årsmødet 2018 blev det besluttet, at annoncer med relation til vor hobby fremover er **gratis** at bringe i bladet.

Hilsen fra redaktøren

Godt nytår til alle og velkommen til 2019. Igen et nyt år - spændende hvad det

byder på!!

Mens du venter på det, kan du passende læse dette blad. Det er varieret og spændende læsning. Hvorfor skifter vore planter ofte navn og skal vi ændre etiketten eller beholde det gamle navn? Hvilke kaktus har formanden i sit nye drivhus og hvordan klarede de sidste sommer? Du får også muligheden for at beundre stapelia-blomsterne helt tæt på, fascinerende og smukke, utrolig hvad naturen er i stand til. Og nu jeg nævner naturens luner, hvorfor får samme plante forskellige farve blomster og hvorfor ændrer farven sig i løbet af få dage? Også det får du et eksempel på.

Endelig er der selvfølgelig invitation til NKS Årsmøde i august og en spændende artikel om en god termostet til vore drivhuse og udestuer. Rigtig god fornøjelse!

Nordisk Kaktus Selskabs hjemmeside:

<http://www.nordiskkaktusselskab.dk>

Selskabets bestyrelse:

Formand: Erik Holm, Skibbildvej 1, Haunstrup, 7400 Herning. Tlf. 2665 4832.

Sekretær: Finn Larsen, Salbyvej 17, 4600 Køge. Tlf. 2252 3208

Kasserer: Rolf Hohlweg, Nederste Torpenvej 29, 3050 Humlebæk. Tlf. 3020 1175

Fælles E-mail til hele NKS bestyrelse:
nordiskkaktusselskab@gmail.com

Øvrige funktioner:

Webmaster:

Finn Larsen

E-mail: nordiskkaktusselskab@gmail.com

Indbetaling af kontingent:

Danske medlemmer:

Regnr. 1551 Kontonr. 6578713 **eller**
MobilePay på nr. 30135 (obs kun 5 cifre)

Udenlandske medlemmer:

Swift: DABADKKK
IBAN: DK4930000006578713 **eller**
PayPalkonto: nordiskkaktusselskab@gmail.com

OBS!! Husk fulde navn ved indbetaling

Æresmedlemmer:

Hans Keil & Peter Brandt Pedersen

Forsiden:

Erik Holm har fotograferet denne *Dolichotheca (Mammillaria) longimamma* i sit drivhus sidste sommer. Ligesom Erik faldt jeg også for denne skønhed og derfor **måtte** den på forsiden. Læs mere inde i bladet om både denne og mange andre fine kaktus.

Formanden har ordet

Tekst og foto: Erik Holm

Januar er mørk, klam og kold. Det er ikke så sjovt, men jeg trives dog i bedste velgående, og la'r mig ikke gå på af sådanne trivialiteter. Nytåret er veloverstået. Ikke alt for vådt selvom Jørgen, Ulla og jeg gjorde vort bedste. Skål og må det nye år bringe os alle en god kaktussommer. Gerne måske lige knap så god som den sidste, men noget i den retning.

Jeg glæder mig til en tidlig start i år. Det nye drivhus burde være godt nok til at starte op engang i marts. Jaja, jeg er klar over, at det koster varme, men det er jo kun penge, og det går bare ud over min egen helt private økonomi. Endelig kan man jo sige, at vinteren ikke rigtig har kostet noget særligt for her i januar.

Jeg glæder mig også til at se en masse af jer igen. Kredsmoderne begynder jo før vi får set os ret meget om. Jyllandskredsen er faktisk i gang med planlægningen! Kaktusturen i overgangen mellem maj og juni bliver SÅ fed! Og senere i juni håber jeg at se Jyllandskredsen i mit drivhus. Gad vide

hvor mange, der kan dækkes op til i drivhuset? Ellers må nogle finde sig i at stå op.

Lige nu er der et stort telt af bobleplast på omkring 8 x 4 m. Planterne er rykket lidt sammen, men det er nu nemt gjort, når halvdelen står på rulleborde. Før de bliver rykket på plads igen, skal jeg lige rundt med silikonepistolen. Drivhuset er ikke helt tæt endnu.

Jeg har masser af plads til besøg, og jeg håber da, at også nogle af jer, der bor længere væk kunne finde på at kigge forbi. I er velkomne, specielt hvis I ringer eller skriver på forhånd. Det kunne jo være, at jeg ikke var hjemme.

Det er nu sjældent ret længe ad gangen, men der skal jo hentes nye forsyninger hjem en gang imellem.

Fortvivl ikke - foråret er på vej og solen har vendt!

Godt forår og god sommer!

Erik.

Stapelia clavicorona

I. Verd., 1931

Tekst og foto: F. Bartig

Kan en stinkbombe være charmerende? Bestemt! Jeg kender adskillige af slagsen. *Stapelia clavicorona* er én af dem. Da det tyvende århundrede gik på hæld, fik jeg sådan en plante forærende, og den har beriget mit liv lige siden med sine særprægede blomster og sin specielle duft. I den hede sommer 2018 udvikledes mange blomster, men sidst på sæsonen kollapsede den alderstegne plante pludselig, som gamle stapelier jo har for vane. Jeg nåede at tage 3 stiklinger, men 2 visnede hurtigt. Kun en tredje lille stump nåede at danne rødder. Den lever endnu og har sat et sideskud, men vinteren står for døren, så udfaldet er usikkert. De 2 stiklinger, som døde, kunne formentlig være reddet, hvis jeg havde haft et podeunderlag, nogle ceropegiaaknolde f.eks., men det havde jeg ikke - desværre. Det vil være en sorg, hvis jeg mister arten helt - som at sige farvel til en gammel ven. Jeg har selvfølgelig taget billeder af planten og

vedlægger et par stykker. Ikke mindst blomstens bikrone har altid fascineret mig.

Stapelia clavicorona er en sydøstafrikaner. Udbredelsesområdet er formentlig ikke særlig stort. Den findes fra nær det nordvestlige hjørne af Soutpansberg nær Soutpan via Waterpoort til Wyllie's Poort og mod øst mindst til Nwanedi. Planterne vokser på varme, stenede bjergskrånninger i 1000-1300 m's højde. Arten er først indsamlet i 1931 af Jan J. van Nouhuys. Planter i kultur menes alle at stamme fra Wyllie's Poort, hvor indsamling muligvis og beklageligvis har været for omfattende til skade for bestanden (Bruyns 2005).

Litteratur:

Bruyns, P.V.: *Stapeliads of Southern Africa and Madagascar*. Umdaus Press, Sydafrika 2005.

Notechidnopsis tessellata

(Pillans) Lavranos & Bleck 1985

Tekst og foto: F. Bartig

Finn Larsen er dygtig til at pøde, hvad jeg har profiteret af ved adskillige lejligheder. Således forærede han mig for 2-3 år siden en *Notechidnopsis tessellata* (ES 3550) - en ca. 12 cm lang stængel podet på en ceropegia knold. Podningen har klaret sig fint ude på min altan, hvor den efterhånden har udviklet sig til en ret stor, rigt forgrenet plante, og midt i oktober

columnaris. (*Notechidnopsis columnaris* er i 2002 af Meve & Liede overført til en til formålet oprettet ligeledes monotypisk slægt *Richtersveldia*). Bruyns nævner, at blomsten udsender en syrlig honningagtig lugt, som er mærkbar 20 cm fra en enlig blomst, men til trods for at jeg har haft næsen helt nede ved blomsten, mærkede jeg intet.

2018 blomstrede den for første gang. Blomsten er ganske lille, næppe mere end 8-9 mm i diameter, men luppen er jo opfundet, og blomsten er bestemt værd at kikke på.

N. tessellata er fundet i 1929 af Percy Ross Frames i den nordlige del af Knersvlakte. Den har ført en ret omtumlet taxonomisk/nomenklatorisk tilværelse (se Bruyns 2005) men er p.t. endt i en nu monotypisk slægt, som tidligere omfattede 2 arter: *N. tessellata* ("typearten") og *N.*

I vegetativ form udviser *Notechidnopsis* en skuffende lighed med *Echidnopsis*-arterne fra nordøstafrika (Somalia og landene der omkring), men der hersker bred enighed blandt botanikere om, at der er tale om en analog udvikling, som altså ikke dækker over noget egentligt nært slægtskab.

Litteratur:

Bruyns, P.V.: *Stapeliads of Southern Africa and Madagascar*. Umdaus Press, Sydafrika 2005.

Invitation til NKS årsmøde d. 24. - 25. a

NKS indbyder hermed alle medlemmer til årsmøde 2019. Årsmødet og generalforsamlingen afholdes lørdag den 24. august på Dalum Landbrugsskole i Odense med mulighed for overnatning til søndag den 25. august. Alle medlemmer af NKS er velkomne til at møde frem til generalforsamlingen uden at skulle deltage i det øvrige arrangement. Hvis man kun deltager ved generalforsamlingen er dette selvfølgelig gratis.

Vi tilbyder som vanligt en særlig rabat til de medlemmer, som deltager i hele arrangementet, og som skal krydse Storebæltsbroen. NKS giver en rabat pr. deltagende bil, som svarer til den ene brobillet. (Rabatten udbetales efter årsmødet).

Som sædvanlig vil der være plantesalg ved årsmødet, og jo flere planter på salgsbordene jo bedre. Derfor opfordres deltagerne til at medbringe pæne overskudsplanter til salg, hvad enten du har mange eller kun få. Der vil også være adgang til plantesalget for interesserede, som ikke er medlem af NKS.

Hvis du er nyt medlem af NKS og ikke før har deltaget i et årsmøde, så er her en superchance for dig. Du kan få en hyggelig snak med os kaktusnorder og få råd og vejledning om alt inden for kaktus- og sukkulentområdet, og tillige erhverve spændende planter til en meget fornuftig pris.

Tid og sted:

Lørdag den 24. august 2019

Dalum Landbrugsskole i Odense

Landbrugsvej 65, Hjallesø, 5260 Odense S.

Telefon: 66 13 21 30

<http://dalumls.dk>. Mail: tr@dalumls.dk

Hvis man ønsker det, kan man bestille overnatning allerede fra fredag. Kontakt selv Dalum Landbrugsskole om dette.

Tilmelding:

Bindende tilmelding

senest søndag den 5. august 2018 til:

nordiskkaktusselskab@gmail.com eller til Sekretær Finn Larsen på tlf.: 22523208

Husk også at fortælle, hvor mange meter salgsbord du vil have, hvis du skal sælge planter.

Meddel også, hvis du skal have vegetar- eller diætmenu. (gebyr DKK 20,-)

Priser:

Angiv tydeligt, hvad din indbetaling dækker af punkterne nedenfor:

Kun lørdag: DKK 580,- pr. person. Prisen inkluderer formiddagskaffe m/brød, frokost + øl eller vand, eftermiddagskaffe med brød, aftensmad + øl eller vand, aftenkaffe m/kage.

Lørdag incl. overnatning i delt dobbeltværelse: 1017,- DKK pr. person.

Lørdag incl. overnatning i enkeltværelse:

1.127,- DKK pr. person.

(Sengelinned er inkluderet i prisen)

For overnattende gæster tilbydes ost og rødvin-arrangement lørdag aften.

Hvis du kun har mulighed for at deltage en del af lørdagen og derfor kun ønsker delvis forplejning, kan vi sagtens lave individuelle aftaler til en særlig pris. (Se prislisten nedenfor). Du tilmelder som de øvrige, men angiv venligst tydeligt, hvad du ønsker at betale for.

Prisliste for delvis deltagelse ved årsmødet:

kl. 10.00 Formiddagskaffe m/brød kr. 45

kl. 12.00 Middagsmad + en øl/vand kr. 195

kl. 15.30 Eftermiddagskaffe m/brød kr. 45

kl. 18.00 Aftensmad + en øl/vand kr. 195

kl. 19.30 Kaffe m/kage kr. 45

august 2019 på Dalum Landbrugsskole.

Betaling:

Ved tilmelding - eller senest søndag den 5. august 2019 indbetales deltagergebyret på nedenstående konto:

Danmark:

Reg.nr. 1551 og Konto nr: 6578713 eller med MobilePay/MyShop til Nordisk Kaktus Selskab. Du betaler med koden: 30135 - (ikke med mobilnummer). Skriv venligst dit fulde navn i beskedfeltet, så vi kan se, hvem der har indbetalt.

Sverige og Norge:

Danske Bank, Holmens Kanal 2-12, DK-1092 København K.

SWIFT: DABADKKK

IBAN: DK4930000006578713

HUSK:

I Sverige og Norge skal indbetaler betale alle bankgebyrerne.

Du kan betale billigere med PayPal til: nordiskkaktusselskab@gmail.com

I Norge og Sverige skal du tilføje 4 % til gebyr for valutaomregning til Paypal.

Program for Årsmødet 24. - 25. august 2019.

Lørdag den 24. august 2019:

Kl. 10.00-10.30: Registrering samt opstilling af planter. Her serveres som vanligt kaffe + ostemad.

Som noget nyt afholder vi et amerikansk lotteri på dette årsmøde. Gevinsterne er flotte planter netop indkøbt til formålet på KAKTUSTUREN 2019. Lodder kan købes fra kl. 10:00.

Kl. 10.30-12.00: Generalforsamling med dagsorden ifølge vedtægterne. Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være bestyrelsen i hænde senest tre uger før mødet.

Hvis generalforsamlingen afsluttes tidligere end forventet, kan salgsplanterne bese indtil frokost.

Efter generalforsamlingen sælges igen lodder til vores amerikanske lotteri.

Kl. 12.00-13.00: Frokost/lunch + en øl eller en vand.

Kl. 13.15 -15.00: Paul Klaassen fra GB har lovet at kigge forbi og fortælle os lidt om kaktus fra Brasilien. Foredraget deles således, at 1. halvdel vil omhandle '*The cacti of Bahia*' og dernæst '*The Cacti of Minas Gerais*'.

Foredraget er på engelsk!

Hvis du vil vide lidt mere om Paul, så følg evt. dette link:

<http://www.blurb.com/user/pkcactus>

Efter foredraget udtrækkes vinderne af det amerikanske lotteri.

Kl. 15.30-17.30: Plantesalg, også for ikke-medlemmer. Kaffe og kage.

Kl. 18.00-19.20: 2-retters middag + en øl eller en vand. Vin er for egen regning.

Kl. 19.30-21.00: Kaffe + Dalums hjemmebag.

Kl. 21.00-??: Ost og rødvinarrangement + socialt samvær.

Søndag den 25. august:

Morgenbuffet og hjemrejse for dem som har valgt at overnatte.

Værelset skal forlades senest kl. 9.00

Vi glæder os til årsmødet 2019!

Bestyrelsen i NKS

Farvevariationer

Tekst og foto: Hanna E. Hansen

Juni 2018: Farven ved udspring og farven næste morgen

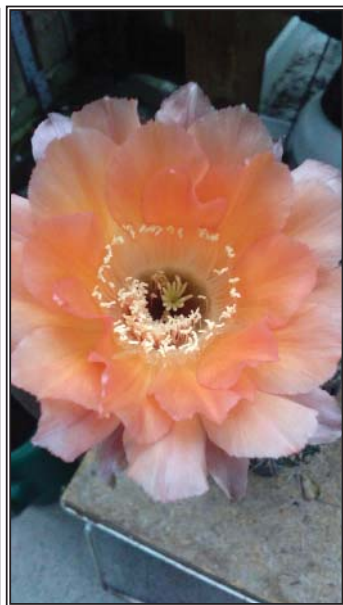
hvad er forklaringen? Alle planterne bliver vandet nedefra med regnvand, jord og gødning er konstant. Der er ej heller ændret i jordblandingen. Som genetiker må jeg afvise, at arveanlæggene skulle være grunden. Men hvad skyldes det så?

Jeg har tidligere været ude for et lignende fænomen med en *Phyllocactus*, jeg havde købt hos Inge Clausen med det prædikat, at den havde gule blomster. De to første år blomstrede den med hvide blomster, men så kom der endelig en gul - på den samme gren som de hvide blomster havde siddet på.

Forklar det, hvem der kan.

Planten på fotografierne er en *Echinopsis hybridus* af egen frembringelse. Disse fotos taler vist for sig selv: De to er taget i begyndelsen af juni 2018, det ene umiddelbart efter, at blomsten havde åbnet sig, nærbilledet næste morgen ved fuldt udspring. De to fra slutningen af september viser en anden farve: mens blomsten åbner sig, er den nærmest postkasserød, men næste morgen er den væsentligt svagere i farven. Første gang planten blomstrede i 2017, var blomsten orangebrun - desværre intet foto.

Det er ikke første gang, jeg har set farveændringer i kaktushybrider, og

September 2018: Farve ved udspring og farven næsten morgen

Øvelse gør mester...

Tekst og foto: Hanna E. Hansen

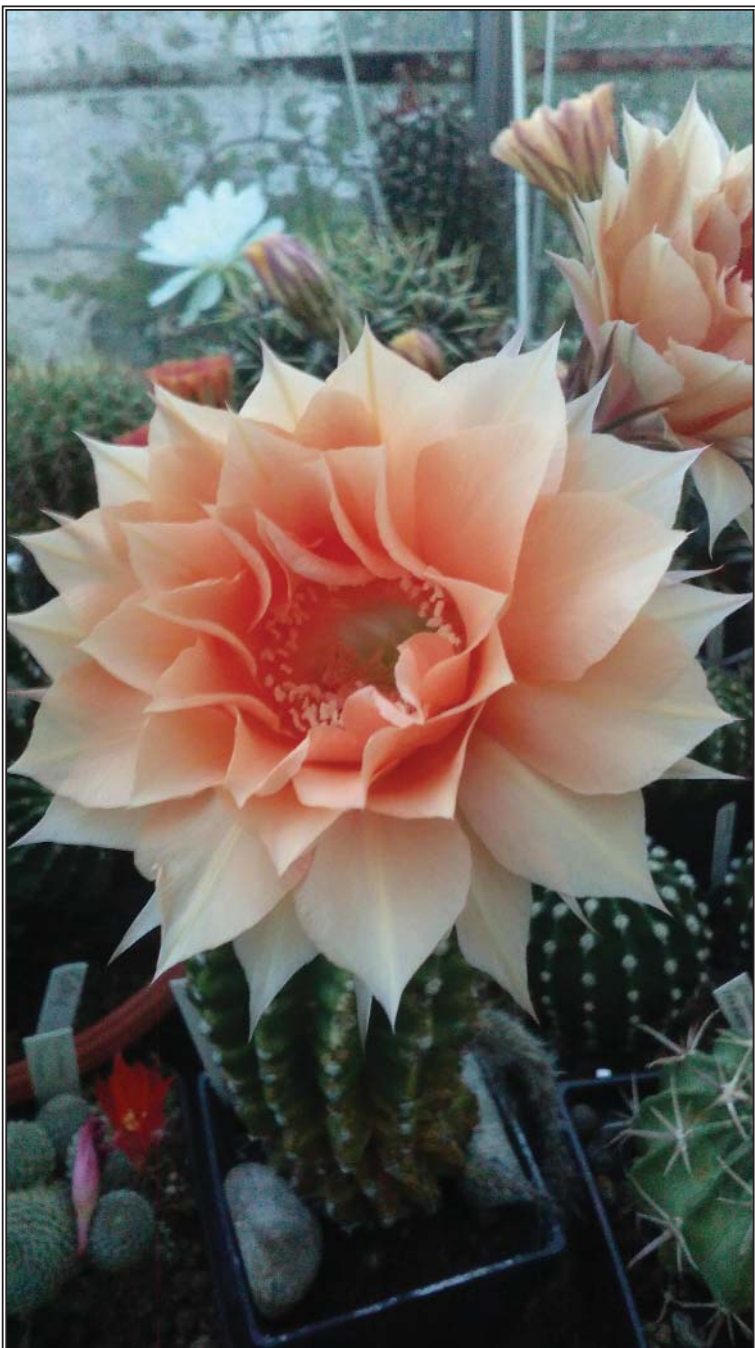

"eller blind høne finder også et korn"?

Mine evner som fotograf har aldrig stået i høj kurs: det siges, at enten fik jeg min fod eller min finger med på billedet. Efter at min mand for et par år siden gav mig en smartphone i julegave, har jeg dog forsøgt mig med lidt mere held. Billedet her er da ganske vellykket, ikke sandt?

Planten er en *Echinopsis* hybrid af egen avl. Blomsterfarven hos "forældrene" var henholdsvis cyklamen og skarp solgul (pollen leverandøren). Den ene af bedsteforældrene var *E. wilkensis*, der som bekendt er en naturhybrid mellem *E. oxygona* (rosa) og *E. eyrisii* (hvid). Den anden "bedsteforælder" havde stærkt cyklamenfarvede blomster, og dens gener ved jeg ikke noget om (det er en af Kaj Christiansens hybrider, Cyklamée). Men blomsten på billedet er da flot, ikke?

Og NEJ, jeg har ikke nogen aflæggere at dele ud af. Desværre kun. Den laver ikke nogen!!

Rapport fra Haunstrup

Tekst og foto: Erik Holm

Her i januar måned kan man godt sidde og skutte sig lidt og føle sig halvnegativ over mørke og kulde. Når så ens kommune pludselig vælter voldsomme besparelser ned over ens arbejdsplads ændres det halvnegative sig til det absolut værre.

Så er det godt at få en mail fra vores kære redaktør om, at der faktisk er brug for, at den gamle tager sig sammen og skriver til bladet. Jeg gik i billedarkivet og fandt, at selvom jeg ikke er nogen ørn med et kamera, så er der da et par hæderlige fotos fra gårdspladsen.

Ja, godt halvdelen af min samling tilbragte faktisk sommeren på gårdspladsen, mens jeg byggede på mit nye drivhus. Faktisk brugte jeg så meget tid på byggeriet, at den anden halvdel i drivhuset i Rimmerhus blev svigtet ret meget. Det tog de nu ikke skade af - tvært imod.

Jeg plukker lidt med løs hånd i billederne og præsenterer nogle planter, som betyder meget for mig. Det gør de sgu alle sammen, men nogen har markeret sig ekstra meget.

Akersia roseiflora (billede 1)

Det må jeg vist ikke kalde den, men pyt ... jeg gør det alligevel, men for en ordens skyld, så hedder den nu om dage vist nok *Cleistocactus samaipatanus*. Andre mener, at den er en form af *C. icosagonus*, eller måske er den endda en naturhybrid. Jeg kan godt lide *Cleistocactus*, men de er desværre lidt pladskrævende. Heldigt at jeg har pladsen.

Min plante er lidt svær at holde oprejst. Måske burde den dyrkes krybende, men jeg foretrækker den opret selv om det som regel kræver en blomsterpind eller 2 og lidt opbinding. Som det ses på billedet er selve planten pæn med smukke gyldne torne. Blomsten er rosa eller måske snarere pink og ligner egentlig ikke en klassisk *Cleistocactus*blomst. Derfor foretrækker jeg, at der står *Akersia* på mit skilt. Min plante har leveret sne-sevis af blomster jævnt fordelt hen over sommeren.

Buiningia purpureus. (billede 2)

Jørgen Hørlyck og jeg var i Vejle for at se på granitgrus (jeg købte 2 tons, så kommer du forbi, kan du godt købe en spandfuld eller 2. Det er billigt). På vej hjem drejede vi en tur ind omkring den lokale plantorama for at se, om de havde noget spændende. På den øverste hylde - lidt puttet af vejen - stod, hvad der lignede en *Buiningia*. "Du må ta' fejl", tænkte jeg og hev den ned. Jeg kunne til min fryd konstatere, at der helt klart var et cephalium, at den havde været i blomst, og at den i øvrigt så sund ud. Halvandet hundrede kroner var heller ikke afskrækkede, så den kom med hjem.

Et par uger senere kunne jeg se nye knopper, så der blev holdt grundigt øje med den. Let nok. Den stod tæt på hoveddøren, så jeg gik ikke glip af noget. Da blomsterne så kom, kunne jeg korrigere mig selv. Det var ikke *Buiningia aurea*, men *B. purpurea*. I skrivende stund står den sund og rask i mit stuevindue. Den er hjemmørende i Brasilien og bør ikke komme under 10-12°C. I dag kaldes slægten *Coleocephalocereus*. Jeg kan bare bedre li' *Buiningia*.

Gymnocalycium pflanzii. (billede 3)

Det er en af de større i slægten, og den findes i rigtig mange samlinger. Jeg købte for 6-8 år siden en del planter på eBay. Et af mine køb var denne plante, som jeg måtte betale 15 euro for. Jeg fik en mail fra sælger om, at den havde specielle blomster, hvilket ikke fremgik af annoncen. Om jeg var interesseret i 2 stk., kunne jeg få den anden for halv pris. Jeg slog til og har aldrig fortrudt. Det viste sig nemlig, at den havde orange blomster. Jeg har ikke set dette andre steder og kan kun ærgre mig over, at jeg ikke aner, hvem sælger var. Jeg kunne nemt sælge dem for rigtig gode penge. I stedet må jeg nøjes med at lege bi, når de 2 planter blomstrer nogenlunde samtidigt. Desværre er jeg ikke nogen god bi, så jeg kan desværre ikke dele frø med jer (endnu). Jeg har en aftale med en, der er dygtigere end jeg til hurtig opformering af små frøplanter, så den dag byen har held med sig, skal vi nok få planter til salg.

***Gymnocalycium mesopotamicum*. (billede 5)**

Jeg har mange, rigtig mange *Gymnocalycium*. Skulle jeg nøjes med én, tror jeg nok, jeg ville vælge denne. Den er tuedannende og de enkelte hoveder bliver kun få cm i diameter. Til gengæld er blomsten stor og kridhvid (lidt rød i midten som det ses). Mangler du den, må du kigge forbi Haunstrup. Jeg sender ikke!

***Gymnocalycium queblanum*. (billede 6)**

Efter *G. baldianum* vel den mest almindelige i samlinger. Jeg har bare været så heldig at falde over en inermis-form. Inermis betyder vel nærmest ubevæbnet. Her uden torne.

Jeg synes, planten er meget fascinerende. Den blomstrer lige så let som normalformen og er meget let at dyrke. Den kan kun anbefales varmt, også selvom du nok ikke finder en inermisform nogen steder.

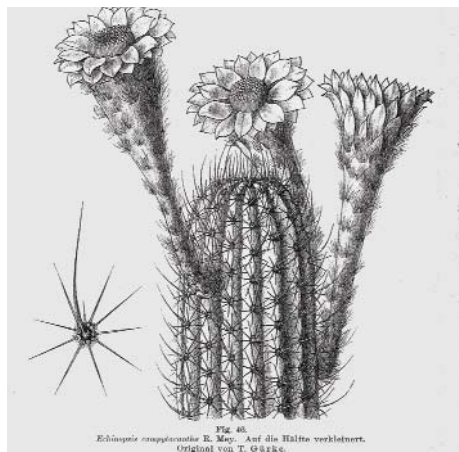

***Echinopsis ancistrophora* (billede 7)**

I mange hjem finder man forskellige *Echinopsis* uden at finde andre kaktus eller sukkulenter i hjemmet. Det er vel den mest almindelige kaktus udenfor samlingerne. Som regel er det *E. eyresii*, *E. oxygona* eller måske *E. subdenudata* eller diverse hybrider, der er mest almindelige.

Men der findes faktisk en, som er mindst ligeså god. *E. ancistrophora* er pæne planter, der faktisk er meget flinke til at levere masser af blomster. I al fald når de når en vis størrelse. Jeg har 5-6 stk af den og ville være meget ked af at skille mig af med nogen af dem. Til gengæld har jeg masser af frø.

Blomsterne er hvide og lidt mindre og kortere end de andre, jeg har nævnt.

Echinocereus pectinatus f. rubrispinus (billede 8)

Jeg har nogle stykker af denne fine kaktus. De kan godt være en smule nærige med blomster, men de er kønne nok uden. Planten på billedet er fra endnu en ekspedition i Kaktusdanmark med Jørgen Hørlyck. Vi huserede nogle dage på Sjælland. Blandt andet var vi en tur i Kalundborg for at besøge Mogens Madsen. En gammel kending i foreningen bl.a. med et par år på formandsposten. Mogens havde kastet et nødråb rundt på Facebook. Han ønskede at komme af med nogle af sine planter pga. helbredet. Kaktusfolk er hyggelige at besøge, og Mogens hører så absolut med i den gode ende. Spændende at høre ham fortælle ikke bare om kaktus og NKS, men om alt muligt, og sikke en havevandring vi fik.

Vi var flinke at skille Mogens af med en del planter. De var ikke gratis, men reelt var det tæt på. Denne var en blandt mange. De findes sikkert endnu større, men jeg måtte absolut ha' denne kæmpe, som senere på sommeren belønnede mig med 3 flotte blomster.

Dolichothele (Mammillaria) longimamma
(billede - se forside)

Mine fattige evner har kæmpet forgæves med at dyrke denne ellers efter sigende ret lette plante. Jo, de har overlevet og produceret knopper, men ikke blomster før i 2018, som jo som bekendt var fantastisk solrig og varm. At jeg så også havde fået et gammelt veletableret eksemplar op under neglene bidrog nok til successen. Den gamle lagde ud, men de andre fulgte heldigvis trop. Billedet viser den gamle plante i fuldt flor. Jeg indrømmer gerne, at jeg den dag billedet blev taget kredsede mange gange om den; fuldstændig solgt og forelsket i dens overvældende skønhed.

Rebutia pygmae (billede 9)

Jeg bruger her et navn, som jeg faktisk ikke er enig i. Problemet er, at det ikke er nok at skrive *Mediolobivia pygmae*, for det er i sig selv et skraldespandsnavn. Jeg har en halv snes forskellige af disse små *Rebutia*-lignende planter. Nogle af dem er identificeret nærmere vha. tyske specialdyrkere, som har været rigtig flinke til at svare på mine forespørgsler i specialgrupper på Facebook. Der findes mange forskellige vidunderlige planter i den gamle slægt *Mediolobivia*. De anses af sagkundskaben for variabler som botanisk set ikke er berettigede til et selvstændigt navn, men altså blot som en form

af *R. pygmae*. En anden grund til navnet i overskriften er altså, at jeg ikke har fået den identificeret nærmere. Derfor får etiketten lov at beholde, hvad der for mig bare er et foreløbigt navn, men jeg skal nok få fundet ud af et mere specifikt navn på denne plante. Så pyt med, at sagkundskaben siger, at den hedder noget andet. Det kunne være meget spændende at besøge en af de samlere, som har specialiseret sig i disse planter. De er skønne og ret lette at formere vegetativt. Man skal nok være forsigtig med at stole på frø. De blomstrer samtidigt og krydses let, men sideskud er til at stole på.

***Sulcorebutia candiae* (billede 10)**

Endnu et slægtsnavn, der er overført til anden slægt. Jeg har altså bare bedre overblik ved ikke at acceptere at *Sulcorebutia*, *Aylosteria*, *Mediobolivia* og andre får lov at beholde deres gamle navne - i al fald på mine etiketter. Det er ikke for at være konservativ. De har sikkert ret, når man skal være botanisk korrekt. Det behøver jeg så ikke at være, så jeg vælger at navngive mine planter på en måde, der hjælper mig med at have overblik. Der er saftsuseme arter nok i slægten *Rebutia*!

S. candiae er bare en perle. Planten er smuk i sig selv, men med blomster er den betagende. Den er let at dyrke og er vel ret udbredt i samlinger. Jeg vil bestræbe mig på at formere den vegetativt. Det er en luksus, som man kan tillade sig, når man har flere af dem i en størrelse, hvor de er begyndt at lave flere sideskud.

***Trichocereus pachanoi* (billede 11)**

Den er vel egentlig ret almindelig i samlinger. Om ikke andet så fordi den jo ofte bliver brugt som pødeunderlag, men den er værd at dyrke for sin egen skyld. Der er faktisk kaktussamlere som har specialiseret sig i at dyrke den. Den findes nemlig i flere former, varianter, kultivarer. Jeg ved at andre, bl.a. Bjarne Kjemppff har haft den i blomst i 2018. Det var virkelig også en sommer, der kunne provokere mange kaktus til at blomstre, som man ikke lige ser hver eneste sommer. Det er nok lettere at få Nattens Dronning (*Selenicereus grandiflorus*) at se, men denne er lige så smuk efter min mening.

Jeg flygter ud af den maltrakterede folkeskole i sommerens løb. Jeg skal bare lige ha' 40 års jubilæum med. Så mon ikke redaktøren kan overtale mig til en artikel af og til? Hun kan da prøve ??

Så må vi håbe, at pensionisttilværelsen ikke får mig til at forsumpe eller ryge alt for sjove ting. Hilsen fra den gamle humanist i Haunstrup. Jeg bliver aldrig anderledes!

Erik.

Crassula ovata

(*Crassula argentea*)

Tekst og foto: Ellen Christensen

Sjælden omtalt sukkulent, men ikke desto mindre en meget almindelig plante i mange stuer. Let at dyrke og formere og når den opnår en vis størrelse, dejlig at nyde med sine hvide stjerneformede blomster. Endnu et plus er, at den blomstrer i det sene efterår, ja ofte ved juletid. På dansk går den ofte under navnet Paradistræ eller Pengetræ, og når jeg har skullet nævne det latinske navn, har jeg altid sagt *Crassula argentea*. I følge Urs Eggli "Sukkulenten-Lexicon" bind 4, der netop omhandler *Crassulaceae*, så er det ikke det rigtige navn, men derimod det navn som denne artikel har fået til overskrift, *Crassula ovata*. Jeg har altid syntes *argentea* passede fantastisk til denne *Crassula*, fordi det latinske ord *argentum* betyder sølv og fordi stammen på planten netop er sølvfarvet.

Denne *Crassula argentea* er over 20 år gammel og blomstrer næsten hvert år. Denne gang har den blomstret fra sidst i november 2018 og den står i skrivende stund stadig fyldt med blomster.

Termostat til drivhus / Udestue

Tekst og foto: Per Andsgaard

Varme til planterne, vi kender det alle sammen, hver vinter når termostaten slår til og varmen starter, ja så starter regningen også med at vokse.

Jeg har i de sidste 20 år haft et par termostater i drivhus og udestue men de var forfærdeligt dyre i anskaffelse og ikke altid lige pålidelige ang. den indstillede temperatur, og når min termostat f.eks. var sat til 10°C så har det altid været sådan at den måske først startede ved ca. 8,5°C og slukkede igen for varmen når termometeret viste ca. 11°C altså et alt for stort spænd i temperaturen og spild af en masse kroner til elvarmen.

Problemet tidlige har altid været at finde en termostat der var så nøjagtig som muligt og som ikke havde for stort udsving mellem tænd og sluk.

Forrige år blev jeg opmærksom på en type termostat man kunne købe på de billige sider fra Kina på nettet, så til at starte med bestilte jeg en for at se om det nu også var sådan en super termostat som de påstod.

Den fungerer både som køle- og varme termostat, så jeg har også anvendt en til min blæser, som så tænder for den ved 25°C og slukker igen når temperaturen er under 25°C.

Tilbage til termostaten, og var den virkelig så god som påstået?

Den skulle kunne arbejde helt ned til $1/10^{\circ}\text{C}$ så her ville den jo lige akkurat kunne holde den ønskede temperatur uden at synke for lavt eller varme mere end ønskede temperatur.

Indstillingen på termostaten blev inden vinteren sat til 10°C i udestuen og 5°C i drivhuset.

For at termostaten ikke skal tænde og slukke hele tiden blev de begge indstillet til at tænde/slukke med et interval på $2/10^{\circ}\text{C}$.

Og jeg må nok sige at denne type termostat lever op til hvad den havde lovet, den tænder ved 10° og slukket ca. 5 minutter efter ved $10,2^{\circ}$ den har en føler i enden af en ca 1 meter ledning.

Og så til det mest fantastiske, den koster faktisk ikke mere end ca. 70 kr. så den kan bestilles uden at risikere en bøde fra skattevæsenet, og

skal man bruge flere må man så bare bestille dem lidt af gangen.

Termostaten er meget simpel at installere, hvis du har en gammel siddende, ellers må du have fat i en der har forstand på el.

Har jeg så sparet noget på varmeregningen, ja, det vil jeg helt bestemt mene, men det er jo lidt svært at sammenligne da ikke alle vintre er ens.

Hvis du skulle være blevet interesseret i at få fat i sådan en vidunder termostat hjælper jeg gerne med et link til hvor den kan købes og andre evt. spørgsmål.

Med venlig hilsen Per Andsgager,
mail: perandsager@outlook.dk

Ny vin på gamle flasker

Tekst og foto: Bjarne Kjempff

Vores verden undergår for tiden mange ændringer. Det gælder på masser af områder, politisk, miljømæssigt, ja tænk bare på den tekniske og elektroniske udvikling.

Det gælder selvfølgelig også for vores lille "kaktusverden". Det virker som om, at der altid har hersket en veritabel "krig" mellem forskellige skoler af botanikere. Jeg husker tilbage til 1980'erne, hvor striden stod imellem såkaldte "strammere", repræsenteret ved englænderne Hunt og Taylor, der ønskede at begrænse antallet af arter, og "slapperne", som mest var tyske botanikere, der elskede at beskrive nye arter, selvom de aldrig havde sat deres ben udenfor hjemlandet.

Morawetzia doelziana

hedder i dag

Oreocereus doelziana

Hele slægten *Weingartia* er overført til *Rebutia*.

Weingartia trollii
er således blevet til
Rebutia neocumingii!

Borzicactus icosagonus.

Slægten *Borzicactus* er i dag overført til slægten *Oreocereus*,
Så nu hedder den *Oreocereus icosagonus*.

Dolichothele longimamma
hedder i dag
Mammillaria longimamma

Neogomesia agavoides
hedder i dag
Ariocarpus agavoides

I dag er de to mest fremherskende "skoler", Hunt, der har udgivet "The New Cactus Lexicon" baseret på det arbejde grupper af botanikere har lavet på enkelte slægter, mens franskmænden Lodé baserer sin klassifikation på studier af gener.

Lobivia sp.
Alle *Lobivia* hedder i dag *Echinopsis*!

Her på siden ses endnu to forskellige *Lobivia* sp.

Alle *Lobivia* hedder i dag *Echinopsis*!

Uanset hvilken "skole" man vælger at følge, skal man dog altid huske, at ligegyldigt hvilket navn de giver planten, så er den stadig den samme.

Jeg har foreløbig valgt, at følge Hunts navngivning, så jeg burde nok lave flere af mine planteetiketter om, men mange af de gamle navne hænger jo stadig ved.

Jeg har her givet nogle eksempler på ændringer i både slægt og art.

M E D D E L S E R

“En gang mere for prins Knud”, eller rettere - for redaktøren

Ja, jeg ved godt, at jeg har efterlyst stof tidligere, - men problemet er der igen, igen, igen.

Når du er færdig med at så årets frø, kunne du så ikke tænke dig at indvi os andre i, hvilke planter du i år skal se vokse op. - Eller - fortæl om hvilke planter du forventer dig speciel meget af i den næste sæson - eller noget helt tredje!!

Hjælp mig - og dig selv - bladet bliver meget bedre når også du kommer med et indlæg!!

• Nyhedsbrev fra Nordisk Kaktus Selskab •

Vores webmaster og sekretær, Finn Larsen, sender hvert halve år et nyhedsbrev ud til alle der har afleveret deres mailadresse. Det udkommer i januar, men alle skal selvfølgelig have kendskab til dets indhold, derfor bringer jeg det også her i bladet.

1.halvår af 2019

Medlemsstatus er lige nu
103 digitale medlemmer,
70 medlemmer i DK
med blad + ét medlem i
Norge + 13 medlemmer i Sverige + to
æresmedlemmer samt to medlemmer fra andre
lande = 191 medlemmer i alt.

Så bliver det alligevel til noget

- altså **KAKTUSTUREN i 2019.**

Mange opfordringer har fået os til at lave endnu en tur. Måske den sidste?

Turen foregår 30. maj. - 2. juni 2019, som falder sammen med Kr. Himmelfartsferien i Danmark.

Hvis du skal med på KAKTUSTUREN 2019, skal du tage en hurtig beslutning, da vi har deadline på tilmeldinger allerede den 5. januar.

Andre arrangementer: CPH Garden afholder haveshow den 20 - 23. juni. Vi deltog med en stand i 2017, men vi har endnu ingen planer mht. at deltage i 2019.

Sjællandskredsen og Jyllandskredsen afholder møder gennem hele året. Du kan se mere om de enkelte møder på hjemmesiden. Et godt sted for nye medlemmer.

Medlemskabet er yderst billigt og der er altid fine planter til salg.

Kontingent kan i DK indbetales nemt med MobilePay/MyShop ved at anvende koden 30135. Husk at skrive indbetalerens navn i beskedfeltet.

Venlig hilsen

Finn Larsen

(sekretær og hjemmesideansvarlig i NKS)

Du fanger mig på

nordiskkaktusselskab@gmail.com

Postfach 1107 D/71385 Kernen
Tel. 07151 41 891 Fax 07151 467 28
email: Uhlrig-kakteen@t-online.de
www.uhlrig-kakteen.de

54 år

Kaktus og andre sukkulenter

- mere end 2000 arter sjældne planter og frø
- verdensomspændende forsendelser
- skriv efter listen mod betaling af 2 internationale svarkuponer
- besøgende - også i grupper - er velkomne
- løbende tilbuds-supplementer
- detail- og engroshandel

Bliv medlem af Dansk Orchide Klub

Medlemsbladet ORKIDEER
udkommer 6 gange årligt.
Find lokalklubbens hjemmeside
for kommende arrangementer
på www.orkideer.dk

Deltag uforpligtende i et
klubmøde i din lokale orkideklub.
E-mail: aholmen@onedenmark.com

Kaktusgartneriet

Kaktus og sukkulenter på adressen:

Vejlegårdsvej 99, 2625 Vallensbæk

Ved besøg: Ring på **20944946**

Eller mail: kaktus@paradis.dk

Hjemmeside:
www.kaktusgartneriet.dk

Følg kaktusgartneriet på Instagram

1992 - 2019, 27 år med RICHTER SUKKULENTEN

Postfach 110411, D-93017 Regensburg,
Germany

Tel+Fax 0049 9409 869245

e-mail: richtersukk@t-online.de

Siden 1992 med forsendelse af mexicanske og vinterhårde kaktus, Agaver, Yucca, Sedum - planter fra egne frø.

Gratis plante - og bogliste - ny udgave er udkommet.

Nye bøger:

Hochstätter(2007): The genera Pediocactus, Navajoa, Toumeya	90,-euro
(2007) Astrophytum (germ./ital.)	15,-euro
(2006) Ariocarpus (ital.)	12,-euro
(2005) CHOLLA	12,-euro
(2005) The genus Sclerocactus	70,-euro
(2011) Richter, I: Die Gattung Agave	
- obs, prisen er incl. forsendelse	40,-euro

Pelargonier (en verden for sig)

er andet og mere end "bare"
Dronning Ingrid.

Prøv et gratis nummer af "Pelargonie Nyt"
som udkommer fire gange om året.

Henvendelse til kasseren
Niels Ejner Carlsen på
tlf. 61740093 eller
mail: thors7@stofanet.dk
Hjemmeside:
danskpelargonieselskab.dk

QR-kode til NKS hjemmeside

QR-kode til NKS facebook

For en del år siden fik jeg en CD-rom tilsendt fra Rasmus Christensen.
Han havde en stor flot samling, hvilket også fremgår af dette billede.
De mange blomstrende kaktus I ser her er et udtryk for,
hvad vi har i vente, når sommeren kommer.

Indholdsfortegnelse for "KAKTUS og andre SUKKULENTER" nr. 1/2019

Formanden har ordet - Erik Holm.....	side 3
Stapelia clavicornata - Flemming Bartig.....	side 4
Notechidnopsis tessellata - Flemming Bartig.....	side 5
Invitation til NKS Årsmøde - Bestyrelsen.....	side 6
Farvevariationer - Hanna E Hansen.....	side 8
Øvelse gør mester - Hanna E. Hansen.....	side 9
Rapport fra Haunstrup - Erik Holm.....	side 10
Crassula ovata - Ellen Christensen.....	side 15
Termostat til drivhus/udestue - Per Andsgaard.....	side 16
Ny vin på gamle flasker - Bjarne Kjempff.....	side 18
Meddelelser.....	side 22